

kteri se tudi v novi pinji dolgo ne dá vnesti; in to le tisti znajo, ki v navadi imajo: z mlekam in smetano tako ravnati, de ni kaj v pinjo djati. — Kjer je jezik posnemavka — kaj bo pinja? — Prav smešno je, kar od take copernije stara pesmica pravi:

Mačka je mevkala,
Smetano snedla;

Baba je revkala,
Dolgo ni vmedla!

Dokaj čvrsta je njegova pesmica (Novic. 1844 št. 28):

Vesél kmet.

1. Sim kmetič med vami,
Se Franc imenujem,
Ki z svojimi rokami
Si kruh perdelujem:
Dosti terpim,
Terdo živim,
Li kratko spim,
Delat' hitim —
Ki z svojimi rokami
Si kruh perdelujem!

7. Vi žlahtni gospodje!
Sim revež med Vami,
Pa veste, gospodje!
Še menjam ne z Vami!
Bođ' zaničvan,
Al pa štiman;
Bogu je znan
Moj težki stan —
Ostan'te gospodje,
Še menjam ne z Vami!

Sloga Slavjanska.

1. V slavnih krajih sim domá,
Vsak Slavjan me v žlahti 'ma:
Čeh, Ilir, Rusin, Polak,
Bog me! je domač rojak;
Vsak Slavjan me v žlahti 'ma,
V slavnih krajih sim doma ..

4. Vsi Slavjani bratno se,
Edne siní matere!
Naj da vidi celi svét:
Slavni duh poganja cvét!
Edne siní matere
Vsi Slavjani! bratno se!

(Slov. Bčela 1. jul. 1851.)

Slike iz národnega govora.

(Dalje in konec.)

Barem pri nas na Kranjskem je „faktum“, da se dete užé v zibeli učí od matere poljubovati. Ne morem reči „visoko“ učeno: to je historičen faktum, temveč se č. gospodi ponižno klanjam, rekoč: vsakdanji faktum, premda nekóji tvrde, da je to „cmokanje“ laška navada, navada vročekrvnega romanskega življa.

Da bi marsikomu ne bilo prav, če bi se to odpravilo, to je zopet „faktum“. Nekóji bi tudi hteli, da bi se število poljubov naznanjalo i na jedilnih listih. Marsikdo bi to imel, da je pedantnost. In „faktum“ je, da bi bilo mnogim zopet popolnoma pravo, če bi se glagol „ljubiti“ rabil samo v zvezi z besedami „kot bratje in sestre“.

Zadnji „faktum“ pa je, da je takih bitij, ki z menoj po Božji zemlji travo tlačijo, da bi v parlamentu pri debati ob odpravi poljubov glasovali „contra“ taki odpravi.

Da bi delala taka debata vladi premnogo preglavice, to je prav verjetno.

Ker se pa na ta način preveč oddaljujem od zaglavljenega zadatka, bojim se, da ne bi kdo pomislil, nasmehnil se in dejal: ta bi rad vse povedal. A pisalčevo pero more pretrpeti dosti hudega, največ od črnila, še več pak pisalčevi ušesi; naj mine i to očitjanje na rovaš mladostne lehkomišelnosti.

Užé v zibeli obsiplje mati svoje dete sè sladkimi poljubci ter je nazivlje z imeni, kakoršnih ne pozná ni Wolf-ov rečnik.

Ko dete doraste hlačam, tedaj je fantič, fantek, pastirček, neporeduež (vender le še majhen), neubogljivec, togotljivec, hudobnež in vse drugo le človek — ne, pardon, človek, le prav majhen.

Živa istina je, da se v tej dobi za kmetskega otroka začénjajo nazórne vaje. Samo da se tú ne pozná nikakih pedagogov-klasikov, kakor vzornega Disterweg-a, Kehra ali celó Rousseau-a. Tudi se ne postavlja iz teorije v prakso umnih metod, temveč je in mora biti vse „naravi primerno“, to je, vse tako kakor samo hoče.

Tem bolj kot je otrok znaličen in oče njegov zgovoren in razumen možak, toli več se more otrokovi radoznalosti zadoščevati. Metoda je edina posnemovalna metoda. Da ni to morebiti kaj barbarskega, kakor se navadno nazivlje iz nasprotnega tabora vse, kar mu ni po godi, to ve sigurno vsak, ki je količkaj čital kako „Geschichte der Pädagogik“.

Stari Rimljani, oni bojeviti národ, ki se je bil prospel do nadvladalca malone vsemu tedanjemu svetu, rabili so na svojih poveščenih tablah posnemovalno metodo pri početnih vajah v pisanji.

Sevéda kdor zna dobro posnemati, oni tudi nekaj zna. Ali na takov način dojdemo do nazorov, kakoršne imajo v nebeškem carstvu. Ne v nebeškem carstvu z glavnim gradom Jeruzalemom, temveč z glavnim mestom Peking-om.

Ostalo bi na veke vse tako, kakor tistikrat, ko se je, po sv. pismu, prvikrat prikazala mavrica na nebu.

Nekaterim se to dopada, a pustimo jim to veselje; vsaj ne prodró pri nas sè svojimi idijami. In če kje prodró, njim pač ravno toliko koristi, ko onemu, ki je dal podobno svojega zagrizlega sovražnika zaviti v svojo suknjo, potlej je s palico udrihal po njem — ne — po svoji suknji.

Naš otrok dakle, prava kmetska korenina, ki ne vé nič drugega bolj važnega nego za žlico in skledo ter misli, da je ves svet le to, kar vidi z domačega praga, takov otrok je užé v hlačah. Zdaj se užé postavlja, da je fant. Samo to mu dela skazo, da drži še vedno palec v ustih ter dela pri tem nekaj tacega ko mlado živinče (tele), ko dobiva od svoje dojilije potrebno hrano. Fant hoče biti velik. Večkrat se vzdiguje na prste, osobito tedaj, ko stoji pri kakem zidu, samo, da je navidezno večji.

On ima svoj voz, bič iz robača od starega materinega krila in svoje konje, s kratka; od nog do glave hoče biti to, kar njegov oče. Tudi zakolne užé včasih prav debelo, posnemaje sevéda očeta. No, istina, da se o taki priliki sam sebe prestraši, premda ga ni nikdo čul. Ves boječ deje polglasno: saj nisem rekel Bogu tega, ampak temu le zidu, kolesu, kamenu i. t. d. S časom se pa tudi užé toli spozabi, da ne „jemlje“ svoje besede „nazaj“ (oporeka).

In če je otrok nagajiv, kar je neredek slučaj, ker ljubček, srček zna uporabiti svojo prostost, da je hudobnež, neubogljivec, nagajivec in še več družih taciš besed, ki se vse začénjajo z — ne — ter končujejo z — ec — ali češče z zloglasnim — ež.

Tedaj ga obično ostráše s šolo in njenim nekedaj privilegovanim in še sedaj v národa spominu živečim njenim atributom: „šibo“. Ubogo dete dobí pojem (če se mora ona slika v otročjem spominu tako nazivati) o šoli, koja mu je vrhunec vsega hudega.

Kako da je ravnanje s takimi otroki v šoli, to so č. g. kolegi poskusili užé več potov, če ne redno vsako leto. Da je pa njegova jezikovna vzgoja v istini taka, kakoršna je, to je lepa priča, da smo Slovenci zares „filološki“ národ. Na to je ponosen vsak rojak in ž njim tudi

Ivo od Hublja.

Pesmaričica po številkah.

(Odgovor.)

Jako mi je žal za čas, ki ga moram žrtvovati odgovoru na toliki in toliki vže napad na „Pesmaričico po številkah“. Nič tn ne pomaga, predgovor moj se še ne čita, zastoj pišem tudi tukaj: „Kdor čita, razumevaj!“ Le častitim čitateljem povem še jedenkrat, da ima moje delce namen, naučiti